

مرکز تحقیقات رایانگی

اصفهان

گامی

عمران
علیهما صلوات

www. **Ghaemiyeh** .com
www. **Ghaemiyeh** .org
www. **Ghaemiyeh** .net
www. **Ghaemiyeh** .ir

همکاری با مؤسسات انگلیس در ایران

حمید رضا روحانی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

همکاری با مؤسسات انگلیس در ایران

نویسنده:

حمیدرضا روحانی

ناشر چاپی:

نشریه ایام

ناشر دیجیتال:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

۵	..... فهرست
۶	..... همکاری با مؤسسات انگلیس در ایران
۶	..... مشخصات کتاب
۶	..... همکاری با مؤسسات انگلیس در ایران
۷	..... پاورقی
۸	..... درباره مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

همکاری با مؤسسات انگلیس در ایران

مشخصات کتاب

عنوان: هم‌کاری با مؤسسات انگلیس در ایران

پدیدآورنده: حمیدرضا روحانی

نشریه: ایام

شماره نشریه: ۲۹

سال: ۱۳۸۶

ماه: ۶

تعداد صفحه: ۱۷

زبان: فارسی

موضوع: عصر قاجار - بهائیت - ارتباط با غرب

همکاری با مؤسسات انگلیس در ایران

انگلیسی‌ها در عصر قاجار و پهلوی در ایران، مؤسسات گوناگونی (اعم از سیاسی، اقتصادی، نظامی و...) داشتند که از همه آنها بدون استثنا به مثابه ابزاری جهت پیشبرد اهداف «سلطه‌جویانه» خویش بهره می‌جستند، و شواهد تاریخی، نشان از همکاری اعضای فرقه با این مؤسسات دارد. از جمله این مؤسسات که مدتی دراز شریان اقتصاد کشورمان را در چنگ داشت، بانک شاهنشاهی ایران و انگلیس بود. طبق تحقیقات یکی از پژوهشگران: شاهزاده محمد مهدی میرزا لسان‌الادب (بهائی) مترجم بانک شاهی در تهران بود [۱] و ابوالحسن ابتهاج (پسر ابتهاج الملک، بهائی مقتدر گیلان و مازندران) نیز در ابتدا در بانک شاهی کار می‌کرد. او بعدها به یکی از مقتدرترین شخصیت‌های مالی حکومت پهلوی بدل شد. [۲]. بدیع‌الله افغان (م ۱۳۴۹ش) عضو محفل بهائیت در یزد و اصفهان و از فعالان شاخص این فرقه، «زبان انگلیسی را آموخته و در بانک شاهنشاهی ایران استخدام» شد. [۳]. به همین نبط باید از ارتباط و همکاری بهائیان با سفارتخانه و کنسولگری‌های انگلیس (و نیز تلگرافخانه‌های وابسته به بریتانیا) در کشورمان یاد کرد. سر دنیس رایت، مورخ و سیاستگر انگلیسی، در کتاب خود تصریح می‌کند که بهائیان، در بسیاری از موارد برای حفظ خود (از گزند مخالفان) در کنسولگری‌ها و تلگرافخانه‌های انگلیس پناه می‌جستند. [۴] محمدرضا آشتیانی زاده، از سیاستمداران آگاه و پراطلاع عصر پهلوی، نکته مهم و بسیار درخور دقتی را بازگو می‌کند: «در سفارت انگلیس اگر می‌خواستند از ایرانیان استخدام کنند حتماً یا یهودی یا ارمنی یا بهائی، گهگاه زردشتی، و برای مشاغل نازلتر از قبیل فراشی و نامه‌بری و نامه‌رسانی و باغبانی و غلامی، از پیروان فرقه علی‌اللهی (غلاه) برمی‌گزیدند، و به عبارت دیگر، مستخدمین بومی سفارت انگلیس از هر فرقه‌ای بودند غیر از شیعه اثنی‌عشری». به اشتغال برخی از بهائیان در سفارت انگلیس اشاره می‌کنیم: نبیل‌الدوله (از مقربان عباس افندی، و روسای مشهور بهائیت در آمریکا) «ابتدا در خدمت سفارت انگلیس کار می‌کرد». [۵] مورد مهمتر: عبدالحسین نعیمی (فرزند میرزا نعیم شاعر مشهور بهائی) است که منشی اول سفارت انگلیس بود. [۶] میرزا نعیم سده‌ی اصفهانی (۱۳۳۴ - ۱۲۷۲ق) صاحب دیوان «گلزار نعیم»، که او را بزرگترین شاعر بهائی شمرده‌اند، به نوشته آواره: «مدتی در تهران با حضرات آمریکایی‌ها و اخیراً با سفارت انگلیس دوستی پیدا کرد و معلوم شد... پسرش منشی اول سفارت انگلیس است...». [۷] نورالدین چهاردهی می‌نویسد: نعیم «معلم زبان فارسی در سفارت انگلیس بود و از طرف عبدالبه‌ا مأمور تبلیغ گردیده بود». [۸]. صبحی مهتدی (کاتب و منشی پیشین عباس

افندی) نقل می‌کند زمانی که پس از جنگ جهانی اول و در سالهای سلطه انگلیس بر مصر و فلسطین، تصمیم گرفت همراه ابن‌اصدق (از عناصر شاخص بهائیت) جهت دیدار با عباس افندی از ایران به حیفا برود، «به محبت و همت آقای نعیمی، گذشته از جواز» حرکت به فلسطین «توصیه نیز از سفارت انگلیس دریافت» کرد. [۹]. نعیمی (۱۳۵۱ - ۱۲۷۵ش) متولد تهران و تحصیلکرده مدرسه بهائی «تربیت» و نیز مدرسه یهودی فرانسوی «آلیانس» و مدرسه آمریکایی تهران بود. وی سالها عضو محافل ملی بهائیت در تهران و پاریس بود و الواح متعددی از پیشوایان وقت بهائی دریافت کرد. [۱۰] چنین کسی، به نوشته استاد عبدالله شهبازی [۱۱]: ... در حوالی سال ۱۹۲۰ میلادی در صفوف جنگلیها حضور داشت. او به عنوان نماینده «کمیته نجات ایران»، که ریاست آن را احسان‌الله خان دوستدار به دست داشت، در اولین کنگره حزب کمونیست ایران (در انزلی) شرکت کرد و پیام این کمیته را قرائت نمود. [۱۲]. عبدالحسین نعیمی پسر میرزا محمد نعیم، شاعر معروف بهائی (اهل روستای فروشان سده اصفهان)، است. میرزا محمد نعیم پس از مهاجرت به تهران در سفارت انگلیس به کار پرداخت. عبدالحسین نعیمی نیز، چون پدر، کارمند سفارت انگلیس در تهران بود. [۱۳] در گزارش مورخ ۱۰ / ۷ / ۱۳۴۵ ساواک تهران به ریاست ساواک (نصیری) و مدیرکل اداره سوم (مقدم) چنین آمده است: «عبدالحسین نعیمی در سالهای ۱۳۲۰ الی ۱۳۲۴ رئیس کمیته محرمانه سفارت انگلیس در تهران بوده و با همکاری دبیر اول سفارت انگلیس [آلن چارلز ترات] در امور سیاسی خارجی و داخلی ایران نقش مؤثری داشته و خانم لمبتون... یکی از دوستان و همکاران نزدیک و مؤمن عبدالحسین نعیمی بوده. آقای نعیمی در سال ۱۳۲۵ یا ۱۳۲۶ از سفارت انگلیس کنار رفته و همکاری خود را در امور سیاسی به طور مخفیانه و غیرمحموس با سرویس اطلاعاتی سفارت انگلیس در تهران ادامه می‌داده است و در ظاهر به کسب و تجارت می‌پرداخته است. آقای نعیمی اکنون از مالکین بزرگ به شمار می‌رود و همکاری مخفیانه خود را با دوستان انگلیسی در تهران حفظ کرده است...» [۱۴]. در دوران محمدرضا پهلوی، یکی از دختران عبدالحسین نعیمی، به نام ملیحه، همسر سپهد پرویز خسروانی (از عوامل کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ و عضو فرقه بهائی) بود [۱۵] و دیگری، به نام محبوبه، به همسری محسن نعیمی (دبیر مؤید) در آمد. در حوالی سال ۱۳۴۶ او و شوهرش به آفریقا مهاجرت کردند و به ارکان بهائیت در این منطقه بدل شدند. [۱۶]. سر آرتور هاردینگ، استاد فراماسونری، و سفیر بریتانیا در ایران زمان مظفرالدین شاه (سالهای - ۱۹۰۰ ۱۹۰۵م) است. وی زمانی که به دستور وزارت خارجه بریتانیا، جهت دیدار با لرد کرزن (نایب السلطنه امپریالیست بریتانیا در هند) در مسقط، از تهران حرکت کرد و همراه جرج چرچیل (دبیر شرقی امور سفارت) روانه جنوب ایران شد، در آباده فارس، در ضیافتی شبانه شرکت کرد که به قول او: «اکثریت مهمانان آن... منتسب به «فرقه بهائی» بودند». به نوشته هاردینگ: آنان همگی «دشمن سرسخت زعمای مذهبی ایران (علمای شیعه) بودند [و] آن شب... موقعی که تشریفات شام و شب نشینی تمام شد و میهمانها رفتند و ما نیز برای استراحت وارد بسترهای خود شدیم، تا مدتی از شب رفته صدای صحبت و قیل و قال از اتاق مجاور می‌آمد که بعداً معلوم شد نوکرهای میزبان قسمت عمده ساعات شب را از خواب و استراحت چشم پوشیده و وقت خود را صرف صحبت و مناظره با نوکرها و اسکورت‌های هندی ما کرده بودند، به این امید که اینان را به مسلک خود بگروانند...» [۱۷]. از موارد مهم همکاری بهائیان با استعمار بریتانیا در ایران، شرکت موثر آنان در کودتای انگلیسی سوم اسفند ۱۲۹۹ است که به پیدایش رژیم فاسد و وابسته پهلوی انجامید. (ایام: از این مطلب در مقاله «بهائیت و رژیم پهلوی» به تفصیل سخن رفته است.)

باورقی

[۱] تذکره بهائی، ج ۳، ص ۲۵۴.

[۲] «جستارهایی از تاریخ بهائیگری در ایران...»، عبدالله شهبازی، تاریخ معاصر ایران، س ۷، ش ۲۷، پاییز ۱۳۸۲، ص ۲۰.

[۳] اخبار امری، سال ۱۳۵۰، ش ۵، ص ۱۸۲.

[۴] ایرانیان در میان انگلیسی‌ها، ترجمه کریم امامی، ص ۲۸۵.

[۵] فراموشخانه و فراماسونری در ایران، ۳/۴۶۴.

[۶] کشف الحیل، ج ۳، چ ۴، صص ۱۲۷ و ۲۱۳.

[۷] الکواکب الدریه، ۲/۱۹۲.

[۸] بهائیت چگونه پدید آمد؟، ص ۹۳.

[۹] خاطرات صبحی...، چاپ سید هادی خسروشاهی، صص ۱۲۷-۱۲۶.

[۱۰] آهنگ بدیع، سال ۲۹ (۱۳۵۳)، ش ۱ و ۲، صص ۲۷-۲۶.

[۱۱] جستارهایی از تاریخ بهائیگری در ایران...، صص ۵۰-۵۱.

[۱۲] پیدایش حزب کمونیست ایران، تقی شاهین (ابراهیموف)، ترجمه ر. رادنیا. تهران، گونش، ۱۳۶۰، ص ۲۱۱ (به نقل از: آرشیو انستیتوی تاریخ آکادمی علوم آذربایجان شوروی).

[۱۳] تاریخ ظهورالحق. ج ۸، ق ۱، صص ۳۷۴-۳۶۲؛ تذکره شعرای بهائی، ج ۳، ص ۴۸۶-۴۸۴.

[۱۴] ظهور و سقوط سلطنت پهلوی. ۲/۴۵۵.

[۱۵] همان، ص ۴۵۴.

[۱۶] تذکره شعرای بهائی. ۳/۴۸۶.

[۱۷] خاطرات سیاسی سر آرتور هاردینگ، ترجمه دکتر جواد شیخ الاسلامی، صص ۲۲۴-۲۲۵.

درباره مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

بسم الله الرحمن الرحيم

جَاهِدُوا بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ (سوره توبه آیه ۴۱)

با اموال و جانهای خود، در راه خدا جهاد نمایید؛ این برای شما بهتر است اگر بدانید حضرت رضا (علیه السلام): خدا رحم نماید بنده‌ای که امر ما را زنده (و برپا) دارد... علوم و دانشهای ما را یاد گیرد و به مردم یاد دهد، زیرا مردم اگر سخنان نیکوی ما را (بی آنکه چیزی از آن کاسته و یا بر آن بیفزایند) بدانند هر آینه از ما پیروی (و طبق آن عمل) می کنند

بنادر البحار-ترجمه و شرح خلاصه دو جلد بحار الانوار ص ۱۵۹

بنیانگذار مجتمع فرهنگی مذهبی قائمیه اصفهان شهید آیت الله شمس آبادی (ره) یکی از علمای برجسته شهر اصفهان بودند که در دلدادگی به اهل بیت (علیهم السلام) بخصوص حضرت علی بن موسی الرضا (علیه السلام) و امام عصر (عجل الله تعالی فرجه الشریف) شهره بوده و لذا با نظر و درایت خود در سال ۱۳۴۰ هجری شمسی بنیانگذار مرکز و راهی شد که هیچ وقت چراغ آن خاموش نشد و هر روز قوی تر و بهتر راهش را ادامه می دهند.

مرکز تحقیقات قائمیه اصفهان از سال ۱۳۸۵ هجری شمسی تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن امامی (قدس سره الشریف) و با فعالیت خالصانه و شبانه روزی تیمی مرکب از فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مختلف مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.

اهداف: دفاع از حریم شیعه و بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البیت علیهم السلام) تقویت انگیزه جوانان و عامه مردم نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی، جایگزین کردن مطالب سودمند به جای بلوتوث های بی محتوا در تلفن های همراه و رایانه ها ایجاد بستر جامع مطالعاتی بر اساس معارف قرآن کریم و اهل بیت علیهم السلام با انگیزه نشر معارف، سرویس دهی به

محققین و طلاب، گسترش فرهنگ مطالعه و غنی کردن اوقات فراغت علاقمندان به نرم افزارهای علوم اسلامی، در دسترس بودن منابع لازم جهت سهولت رفع ابهام و شبهات منتشره در جامعه عدالت اجتماعی: با استفاده از ابزار نو می توان بصورت تصاعدی در نشر و پخش آن همت گمارد و از طرفی عدالت اجتماعی در تزریق امکانات را در سطح کشور و باز از جهتی نشر فرهنگ اسلامی ایرانی را در سطح جهان سرعت بخشید.

از جمله فعالیتهای گسترده مرکز:

الف) چاپ و نشر ده ها عنوان کتاب، جزوه و ماهنامه همراه با برگزاری مسابقه کتابخوانی

ب) تولید صدها نرم افزار تحقیقاتی و کتابخانه ای قابل اجرا در رایانه و گوشی تلفن همراه

ج) تولید نمایشگاه های سه بعدی، پانوراما، انیمیشن، بازیهای رایانه ای و ... اماکن مذهبی، گردشگری و ...

د) ایجاد سایت اینترنتی قائمیه www.ghaemiyeh.com جهت دانلود رایگان نرم افزارهای تلفن همراه و چندین سایت مذهبی دیگر

ه) تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و ... جهت نمایش در شبکه های ماهواره ای

و) راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی (خط ۲۳۵۰۵۲۴)

ز) طراحی سیستم های حسابداری، رسانه ساز، موبایل ساز، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک، SMS و ...

ح) همکاری افتخاری با دهها مرکز حقیقی و حقوقی از جمله بیوت آیات عظام، حوزه های علمیه، دانشگاهها، اماکن مذهبی مانند مسجد جمکران و ...

ط) برگزاری همایش ها، و اجرای طرح مهد، ویژه کودکان و نوجوانان شرکت کننده در جلسه

ی) برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم و دوره های تربیت مربی (حضور و مجازی) در طول سال

دفتر مرکزی: اصفهان/خ مسجد سید/ حد فاصل خیابان پنج رمضان و چهارراه وفائی / مجتمع فرهنگی مذهبی قائمیه اصفهان

تاریخ تأسیس: ۱۳۸۵ شماره ثبت: ۲۳۷۳ شناسه ملی: ۱۰۸۶۰۱۵۲۰۲۶

وب سایت: www.ghaemiyeh.com ایمیل: Info@ghaemiyeh.com فروشگاه اینترنتی:

www.eslamshop.com

تلفن ۲۵-۲۳۵۷۰۲۳-۲۳۵۷۰۲۲ (۰۳۱۱) فکس ۲۳۵۷۰۲۲ (۰۳۱۱) دفتر تهران ۸۸۳۱۸۷۲۲ (۰۲۱) بازرگانی و فروش ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹ امور کاربران ۲۳۳۳۰۴۵ (۰۳۱۱)

نکته قابل توجه اینکه بودجه این مرکز؛ مردمی، غیر دولتی و غیر انتفاعی با همت عده ای خیر اندیش اداره و تامین گردیده و لی جوابگوی حجم رو به رشد و وسیع فعالیت مذهبی و علمی حاضر و طرح های توسعه ای فرهنگی نیست، از اینرو این مرکز به فضل و کرم صاحب اصلی این خانه (قائمیه) امید داشته و امیدواریم حضرت بقیه الله الاعظم عجل الله تعالی فرجه الشریف توفیق روزافزونی را شامل همگان بنماید تا در صورت امکان در این امر مهم ما را یاری نمایندانشالله.

شماره حساب ۶۲۱۰۶۰۹۵۳، شماره کارت: ۶۲۷۳-۵۳۳۱-۳۰۴۵-۱۹۷۳ و شماره حساب شبا: IR۹۰-۰۱۸۰-۰۰۰۰-۰۰۰۰-۰۶۲۱

۰۶۰۹-۵۳ به نام مرکز تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان نزد بانک تجارت شعبه اصفهان - خیابان مسجد سید

ارزش کار فکری و عقیدتی

الاحتجاج - به سندش، از امام حسین علیه السلام - هر کس عهده دار یتیمی از ما شود که محنت غیبت ما، او را از ما جدا کرده است و از علوم ما که به دستش رسیده، به او سهمی دهد تا ارشاد و هدایتش کند، خداوند به او می فرماید: «ای بنده بزرگوار شریک کننده برادرش! من در کرم کردن، از تو سزاوارترم. فرشتگان من! برای او در بهشت، به عدد هر حرفی که یاد داده است،

هزار هزار، کاخ قرار دهید و از دیگر نعمت‌ها، آنچه را که لایق اوست، به آنها ضمیمه کنید».

التفسیر المنسوب إلى الإمام العسکری علیه السلام: امام حسین علیه السلام به مردی فرمود: «کدام یک را دوست‌تر می‌داری: مردی اراده کشتن بینوایی ضعیف را دارد و تو او را از دستش می‌رهانی، یا مردی ناصبی اراده گمراه کردن مؤمنی بینوا و ضعیف از پیروان ما را دارد، اما تو دریچه‌ای [از علم] را بر او می‌گشایی که آن بینوا، خود را بدان، نگاه می‌دارد و با حجت‌های خدای متعال، خصم خویش را ساکت می‌سازد و او را می‌شکند؟».

[سپس] فرمود: «حتماً رهاندن این مؤمن بینوا از دست آن ناصبی. بی‌گمان، خدای متعال می‌فرماید: «و هر که او را زنده کند، گویی همه مردم را زنده کرده است»؛ یعنی هر که او را زنده کند و از کفر به ایمان، ارشاد کند، گویی همه مردم را زنده کرده است، پیش از آن که آنان را با شمشیرهای تیز بکشد».

مسند زید: امام حسین علیه السلام فرمود: «هر کس انسانی را از گمراهی به معرفت حق، فرا بخواند و او اجابت کند، اجری مانند آزاد کردن بنده دارد».

مرکز تحقیقات و ترجمه

اصفهان

گامگاه

WWW

برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشانی

www.Ghaemiyeh.com

www.Ghaemiyeh.net

www.Ghaemiyeh.org

www.Ghaemiyeh.ir

مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.

۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹

